

Návrh VZN zverejnený na úradnej tabuli v obci Pravotice dňa 21. 02. 2023

VZN zverejnené na úradnej tabuli v obci Pravotice dňa 08. 03. 2023

VZN nadobúda účinnosť dňa 24. 03. 2023

Obec Pravotice na základe § 4 ods. 3 písm. p), § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 72 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len zákon o sociálnych službách) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v y d á v a pre územie obce Pravotice

**Všeobecne záväzné nariadenie obce Pravotice č. 1/2023
o rozsahu poskytovania sociálnych služieb, o spôsobe a výške
úhrad za sociálne služby v obci Pravotice**

Všeobecné ustanovenia Článok 1

1. Účelom tohto všeobecne záväzného nariadenia (ďalej len VZN) je:
- a) definovať druh a formu sociálnych služieb poskytovaných v pôsobnosti obce Pravotice,
  - b) určiť spôsob a výšku úhrady za poskytované sociálne služby,
  - c) zabezpečiť povinnosť detí platiť mesačnú úhradu za svojich rodičov, prípadne blízkej osoby prijímateľa sociálnej služby, ak ich príjem nie je dostatočný na zaplatenie mesačnej úhrady za poskytovanú sociálnu službu.

Článok 2 Vymedzenie pojmov

1. **Sociálna služba je** odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:
- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
  - b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopností fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
  - c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
  - d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
  - e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.
2. **Nepriaznivá sociálna situácia** je definovaná ako ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
  - b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
  - c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
  - d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
  - e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
  - f) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
  - g) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo
  - h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
  - i) z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.
- 3. Zabezpečenie nevyhnutných podmienok** na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.
- 4. Krízová sociálna situácia** je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.
- 5. Druhy sociálnej služby**
- a) sociálne služby krízovej intervencie,
  - b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
  - c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

6. Forma sociálnej služby

Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

- *ambulantná forma* sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby.
- *terénna forma* sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí.
- *pobytová forma* sociálnej služby v zariadení sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Poskytuje sa ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba.

Poskytovanie terénnej formy sociálnej služby alebo ambulantnej sociálnej služby má prednosť pred pobytovou sociálnou službou. Ak terénna forma sociálnej služby alebo ambulantná sociálna služba nie je vhodná, účelná alebo dostatočne nerieši nepriaznivú sociálnu situáciu fyzickej osoby, poskytuje sa pobytová sociálna služba.

Článok 3 Sociálne služby v obci Pravotice

1. Druh sociálnej služby, forma sociálnej služby a rozsah poskytovania sociálnej služby sa určia podľa nepriaznivej sociálnej situácie a pri sociálnej službe uvedenej v § 35 a § 41 zákona o sociálnych službách aj podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.

Druh sociálnej služby :

- a) opatrovateľská služba
- b) odľahčovacia služba
- c) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci

Článok 4 Postup pri poskytovaní sociálnych služieb

1. Žiadateľ podá obci písomnú žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, ktorej súčasťou je lekársky nález na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.
2. Na účely posúdenia odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby obec zabezpečí zdravotný posudok, ktorý vypracuje zdravotný pracovník na základe zmluvy s obcou.
3. Na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu podľa § 35 a § 41 obec vypracuje sociálny posudok.
4. Obec na základe zdravotného a sociálneho posudku vyhotoví posudok o odkázanosti na sociálnu službu.
5. Na základe posudku o odkázanosti na sociálnu službu obec vydá rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.
6. Žiadateľ na základe právoplatného rozhodnutia obce o odkázanosti na sociálnu službu podá písomnú žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby na účely uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby obci alebo právnickej osobe poskytujúcej tieto služby.

Článok 5 Opatrovateľská služba

1. Opatrovateľská služba podľa § 41 zákona je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá
  - a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3,
  - b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4.

Článok 6 Poskytovanie opatrovateľskej služby

1. Opatrovateľská služba sa poskytuje v domácnosti občana počas pracovných dní a rozsah úkonov sa určuje v hodinách.
2. Rozsah úkonov môže byť nižší ako určuje stupeň odkázanosti.
3. Opatrovateľskú službu nemožno poskytnúť fyzickej osobe
  - a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
  - b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu (zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
  - c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu (zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
  - d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.
4. Ustanovenie odseku 3 písm. b) zákona sa nepoužije, ak fyzickej osobe

- a) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení,
- b) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba,
- c) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu (zákon č. 447/2008 Z. z o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov), sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Článok 7 Odľahčovacia služba

1. Odľahčovacia služba podľa § 54 zákona je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu (zákon č. 447/2008 Z. z o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať.
2. Cieľom odľahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia.
3. Odľahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac na 30 dní v kalendárnom roku. Nevyčerpané dni odľahčovacej služby v kalendárnom roku nemožno poskytnúť v nasledujúcom kalendárnom roku.
4. Počas poskytovania odľahčovacej služby je obec povinná v rámci svojej pôsobnosti poskytnúť alebo zabezpečiť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálnu službu podľa jej výberu, a to terénnu formu sociálnej služby, ambulantnú sociálnu službu alebo pobytovú sociálnu službu v rozsahu najmenej 12 hodín denne.

Článok 8 Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci

1. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav a žije osamote v domácnosti, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie.
2. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav prostredníctvom signalizačného zariadenia napojeného na dohliadajúcu osobu.
3. Žiadosť o službu monitorovania a signalizácie potreby pomoci je možné podať na Obecnom úrade Pravotice.
4. Prílohou k žiadosti je potvrdenie o zdravotnom stave žiadateľa, ktoré vyhotoví obvodný lekár žiadateľa.
5. V prípade poskytovania služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci v spolupráci s Trenčianskym samosprávnym krajom v rámci projektu Podpory AAL v podmienkach Trenčianskeho samosprávneho kraja prostredníctvom Inteligentnej domácej asistentky (ďalej len „IDA“), je zapožičanie monitorovacej sady bezplatné.

6. Prijímateľ sociálnej služby je povinný mať zabezpečené technické podmienky pre poskytovanie sociálnej služby (internetové pripojenie s aktivovanými hlasovými a dátovými službami) najneskôr v čase inštalácie komponentov monitorovacieho zariadenia.
7. Dohliadajúca osoba je prednostne rodinný príslušník, sused alebo priateľ. Dohliadajúcou osobou sa rozumie:
  - a) Osoba, ktorej prijímateľ, alebo osoba, ktorá právne zastupuje prijímateľa, udelila oprávnenie na prístup k údajom zo systému IDA za účelom poskytnutia alebo zabezpečenia pomoci v prípade identifikácie neštandardnej situácie systémom.
  - b) Osoba, ktorej systém zasiela notifikácie o neštandardných situáciách cez podporované komunikačné kanály,
  - c) Osoba s prístupom do systému IDA za účelom prezerania si informácii k neštandardným situáciám, prezerania si ďalších evidenčných údajov a údajov zo senzorickej siete, ktoré mu pomáhajú k správne vyhodnoteniu vzniknutej situácie a poskytnutiu pomoci a nastavenia spôsobov doručenia notifikácii.
  - d) Údaje na účely uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci predkladá fyzická osoba, ktorá má záujem o poskytovanie tejto sociálnej služby. Sociálna služba sa začne poskytovať po podpise zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorá je uzatvorená v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.
  - e) Poskytovateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby – monitorovanie a signalizácia potreby pomoci len z dôvodov v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, o ktorých bol vopred oboznámený. ak prijímateľ sociálnej služby hrubo poruší povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby najmä tým, že hrubo porušuje dobré mravy (napr. nezaplatenie internetu, opakovane hlási stratu komponentov, dochádza k mechanickému poškodzovaniu opakovane ale aj využívanie trackera na volanie nad rámec účelu použitia v systéme IDA a pod.).

Článok 9 Výška, rozsah a spôsob úhrady za opatrovateľskú a odláhčovaciu službu

1. Rozsah a podmienky úhrady za poskytovanie tejto služby si občan dohodne s obcou v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.
2. Výška úhrady za opatrovateľskú službu pre plnoletú fyzickú osobu za 1 hodinu opatrovateľskej služby je vo výške 1,50 €.
3. Výška úhrady za opatrovateľskú službu pre nepnoletú fyzickú osobu za 1 hodinu opatrovateľskej služby je vo výške 1 €.
4. Úhrada za poskytnutú opatrovateľskú službu a odláhčovaciu službu v kalendárnom mesiaci sa určí podľa rozsahu hodín poskytovaných úkonov sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivít podľa prepočtového listu.
5. Úhradu za poskytovanú službu prijímateľ sociálnej služby uhradí v pokladni obce Pravotice alebo prevodom na účet poskytovateľa za kalendárny mesiac, v ktorom sa služba poskytovala, najneskôr však do piateho dňa nasledujúceho mesiaca.

6. Prijímateľ, ktorému sa poskytuje sociálna služba uvedená v článku 8, v čase trvania projektu "Podpora AAL v podmienkach TSK" financovaného z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra počas doby jeho realizácie poskytovateľom sociálnej služby, úhradu neplatí. Po ukončení uvedeného projektu je výška úhrady za sociálnu službu stanovená poskytovateľom sociálnej služby na základe platného cenníka, ktorý poskytovateľ sociálnej služby zverejní na svojom webovom sídle a predloží na TSK. Ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie sumy úhrady a platenie úhrady za sociálnu službu, poskytovateľ a prijímateľ sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Článok 10 Úhrada za sociálnu službu

1. Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za poskytnutú sociálnu službu ku dňu splatnosti podľa svojho príjmu a majetku.
2. Za majetok sa na účely platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu považujú nehnuteľné veci a hnutel'né veci, vrátane peňažných úspor, a ak to ich povaha pripúšťa, aj práva a iné majetkové hodnoty, ktorých súčet hodnoty je vyšší ako suma 10 000 eur. Prijímateľ sociálnej služby a fyzické osoby preukazujú na účely posúdenia majetok, ktorý vlastní v čase podania žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a počas poskytovania sociálnej služby. Za majetok prijímateľa sociálnej služby a fyzických osôb možno považovať len podiel majetku pripadajúci na tohto prijímateľa sociálnej služby a na tieto osoby.
3. Skutočnosť, či súčet hodnoty posudzovaného majetku presahuje sumu 10 000 eur, sa preukazuje na osobitnom tlačive s osvedčeným podpisom.
4. Na účely platenia úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu sa pri posudzovaní nehnuteľného majetku prihliada aj na predaj tohto nehnuteľného majetku prijímateľom sociálnej služby alebo na iný právny úkon prijímateľa sociálnej služby, ktorým sa zmenšil jeho majetok bez primeraného protiplnenia.
5. Rozhodujúce obdobie, za ktoré sa prihliada na predaj nehnuteľného majetku alebo iný právny úkon, ktorým sa zmenšil nehnuteľný majetok prijímateľa sociálnej služby bez primeraného protiplnenia, je obdobie piatich po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov, ktoré predchádzajú kalendárnemu roku, v ktorom sa príjem a majetok na účely platenia úhrady posudzujú a zisťujú.
6. Právny úkon, ktorým sa zmenšil nehnuteľný majetok bez primeraného protiplnenia, je na účely tohto zákona bezodplatný právny úkon alebo odplatný právny úkon, na ktorého základe prijímateľ sociálnej služby nezískal plnenie alebo získal plnenie, ktorého hodnota je podstatne nižšia ako všeobecná hodnota majetku.
7. Skutočnosť podľa bodov 5. a 6. preukazuje prijímateľ sociálnej služby vyhlásením s osvedčeným podpisom a pri predaji nehnuteľného majetku aj kúpnu zmluvou, na ktorej základe bolo zapísané právo k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností.

Článok 11 Právna ochrana občana pred platením úhrady neprimeranej jeho príjmu, majetku a rodinných pomerov

1. Po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu a pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,65-násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.
2. Po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 25 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú

osobu. 3. Ak sa príjem prijímateľa sociálnej služby spoločne posudzuje a spoločne započítava s príjmami osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a spoločne započítavajú, po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať suma uvedená v odsekoch 1 alebo 2 a fyzickým osobám, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a spoločne započítavajú s príjmom prijímateľa sociálnej služby, musí zostať mesačne z ich príjmu najmenej 1,65-násobok sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom (zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

4. Ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, môže úhradu za sociálnu službu alebo jej časť platiť aj iná osoba. Osoba podľa prvej vety môže uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.
5. Ak nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť ku dňu splatnosti úhrady za sociálnu službu, prechádza táto povinnosť postupne na zaopatrené plnoleté deti a rodičov, ak sa ich príjem spoločne neposudzuje a spoločne nezapočítava s príjmom prijímateľa sociálnej služby; zaopatreným plnoletým deťom alebo rodičom po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí mesačne zostať 1,65-násobok sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom.
6. Zaopatrené plnoleté deti alebo rodičia môžu uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby písomnú zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu podľa osobitného predpisu.
7. Ak nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani zaopatreným plnoletým deťom alebo rodičom, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.
8. Na ochranu sa neprihľadia, ak sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá platí úhradu za sociálnu službu najmenej vo výške ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním tejto sociálnej služby.

Článok 12 Záverečné ustanovenia

1. Na tomto VZN sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo v Pravoticiach dňa 08. 03. 2023 uznesením č. 9/2023.
2. VZN nadobúda účinnosť 24. 03. 2023.
3. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia sa ruší VZN č. 1/2018.

Mgr. Viera Graňáčková
starostka obce